

32

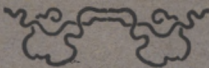
ФАВСТ

опера в 5 діях а 6 відслонах

Барбера і Каре,

музика К. ГУНОДА.

(На українську мову переклав Степан
Чарнецький).

ЯРОСЛАВ 1907.

Накладом Йосипа Стадника.

ФАВСТ

опера в 5. діях а 6. відслонах

Барбера і Каре,

музика К. ГУНОДА.

(на українську мову переклав Степан Чарнецький).

Накладом Йосипа Стадника.

ЯРОСЛАВ 1907.

З друкарні С. Бавмгартена в Ярославі.

О С О Б И :

Доктор Фавст . . .	п. А. Гаєк
Мефістофель . . .	п. І. Рубчак
Маргарита	пні К. Рубчакова
Валентин, її брат . . .	п. М. Леонтович
Зібель	пна. В. Кравчук
Марта, сусідка Маргарити	пні Стефанович
Ваґнер	п. В. Даньчак
Студенти, жовніри, міщани, дівчата, баби, духи.	

Виставлено перший раз на українській сцені
в Дрогобичи 10. січня 1907 року за дирекції
Й. Стадника.

ПЕРША ДІЯ.

Кімната Фавста.

(За піднесенем завіси Фавст сидить за столом, дивить ся уперто в книгу).

ВИХІД I.

Ф а в с т (сам).

Нич!... Питаю я зір, що мріють
в тінях ночі,
щоб дали мені одвіт;
з нікуди звуку ні відради слова —
замок для мене сьвіт...
Потонув я в тяжку зневіру,
сумніви душу надломали
і не в силі я зірвати пута,
що мене до життя прикували...
Померк мій зір... зневіривсь я...
Так... так...

(відчиняє вікно.)

Вже день свитає і зоряні проміні
розженуть ніч тай щезнуть тіни...
Один ще день іде!...
О смерти, чом ти не йдеш мене
взяти з собою,
вже час, а ти мене минаєш...
Піду стрінутись сам з тобою...

(бере пугар тай вливає туди отрую).

Витай, останний ранку мій!
До засьвітних брам без жаху йду
і тривоги,

втихомиртесь скарги даремні —
нині паном судьби я сам!
І ви, даремні, прападайте жалі,
я судьби моєї паном сам!

(підносить пугар до губи, почувши хор дівчат —
вздержуєть ся)

Х о р д і в ч а т (за сценою).
Гей! Білий день свитає,
снів розвіє ткань,
гей, зі сна збуди ся,
встань дівчино, встань!
У гаю зеленім сьпів пташок лящить
і ранняя зоря золотом блищить...
Шумом грають води,
розвиваєсь цьвіт,
чудами природи
всьміхаєть ся сьвіт. } bis

(Фавст підносить знов пугар до губи, далекий звук сьпіву
повздержує його).

Х о р к о с а р і в (за сценою).
Гей, час нам в ряд з серпами стати,
в проміні сонця вбрав ся день,
далеко по полях розлогих
звук пташечок лине пісень;
чудовий час-то сонця сьвято!
Гей час нам в ряд з серпами стати.
Славен еси Боже наш!

Ф а в с т

Боже!

Хор лівчат і косарів
Славен еси!

Фавст (паде на крісло.)
Бог! (зривається)

Но той Бог що він дасть мені?
Чи молодість ще верне і кохання ясні дні?
Прокляті будьте ви марнії втіхи світа,
прокляті земські пута, що мене звязали ось тут
і проклята най буде людскість
і даремні сподівання,
що в розчаровань край ведуть.
Проклон тобі судьбо, проклон тобі спокою
і змаганя марні брехні і сумнівів
вкриті млою!..

Діяволе! Явись!

ВИХІД II.

Фавст і Мефістофель (являється)

Мефістофель

Я вже тут!

Що так здивував ся?

Чи не до вподоби я вбрав ся?

У мене меч є,

при шапці перце,

золота чимало

і свита шовкова на мені —

я хлопець як пристало!

Гей, доктор, чого бажав?

Скажи, прошу!

Чи налякав ся!

Ф а в с т

Ні!

М е ф і с т о ф е л ь

Чи не віриш в мою силу?

Ф а в с т

Можливо!

М е ф і с т о ф е л ь

Ну, так просьвідчи ся!

Ф а в с т

Иди!

М е ф і с т о ф е л ь

Фе! Такаж-бо то твоя дяка?

Послухайно, негарно се —

призивати чорта до себе,

а коли явить ся він

із далеких ген сторін,

щоб потім за двері прогнати!

Ф а в с т

Скажи, що можеш ти?

М е ф і с т о ф е л ь

Все, все!

Лиш вияви, що хочеш ти?

Золота скарб?

Ф а в с т

Я богацтв нїяких не хочу!

М е ф і с т о ф е л ь

Я знаю за чим ти тужиш:

ти хочеш слави?

Ф а в с т

Ні, не те!

М е ф і с т о ф е л ь

Може сили?

Ф а в с т

Ні, я хочу той скарб, що раз лиш цвите:
ще раз дай молодість!

Я хочу кохання
як шалу години,
в обіймах дівчини
життя най летить,
най ще кров у грудях
закипить моїх
і про сьвіт забуду
на лоні утіх.
Най молодість грає
у жилах моїх,
я хочу кохання
роскошів і втіх!

М е ф і с т о ф е л ь

Готов на все! готов на все!
Вдоволю я бажанню твому.

Ф а в с т

Якуж то дяку жадаєш за се?

М е ф і с т о ф е л ь

Ет, пусте!

Ось тут твоїм я буду слугою,
але ти моїм будеш там (показує в землю)

Ф а в с т

Ось там?

Меф істофель

Ось там! (подає йому цирограф)
Пиши! Підем! Ну щож? ти дрожиш?
І нащо діло зволікать!..
Молодість вже взиває —
глянь лиш на отсю стать!..

(робить знаки, появляється Маргарита, що сидить при
коловоротку)

Ф а в с т

Що за чудо!

Меф істофель

І щож? як здається?

Ф а в с т

Дай! (підписує цирограф)

Меф істофель

Так згода! А тепер, вчителю,
тебе чорт смирно просить:
до дна чарку випий!

(подає йому пугар, над котрим робить знаки)

В ній сича є така, що знов життя
й молодости чар в кров приносить.

Ф а в с т (бере пугар)

До тебе я пю прияво чудова!

(випиває, в туж мить переминається на гарно вбраного
молодця)

Мефістофель

Йдім!

(Стать Маргарити зникає)

Фавст

Побачусь з нею?

Мефістофель

Напевно!

Фавст

Як?

Мефістофель

Нині ще.

Фавст

Ідім!

Мефістофель — Фавст

В дорогу!

Фавст

Я хочу кохання
як шалу години!
В обіймах дівчини
життя пролетить.
Най знов кров у жилах
закипить моїх
і про світ забуду
на лоні утіх!
Най молодість грає
у жилах моїх,
я хочу кохання
роскошів і втіх.

Мефістофель

Зазнаєш кохання
як шалу години!
В обіймах дівчини
життя пролетить!
Огнем кров заграє
у грудях твоїх!
все горе забудеш
на лоні утіх,
молодість заграє
у жилах твоїх,
зазнаєш кохання
роскошів і втіх!

(відходять оба)

КІНЕЦЬ I. ДІЇ.

ДРУГА ДІЯ.

Торжество празничне під мурами міста.
З правої сторони склепи, ближше гостинниця, над нею
Бакхус на бочці.

ВИХІД I.

Вагнер, студенти, міщани, жовніри, дівчата,
баби. Вагнер з чаркою сидить на столі.

Вагнер і студенти
Гей же живо, поки час
вино, пиво, пиймо враз,
най йде чарка з рук до рук,
і най забренить пісні звук.

Вагнер
Товаришу молодий!
пий усе крім води,
той-бо славний за життя,
хто є вправний до пиття.

Студенти
Товаришу молодий!
пий усе крім води,
той-бо славний за життя,
хто є вправний до пиття!

Жовніри
Дівка, чи то твердиня,
без жаху йдемо,

груди жаром палають,
все здобудемо.
Хто до річи вміє братисьь,
та не довго жде,
той вбересь в вінок побіди
Й добичу візьме!

М і щ а н и

Чи неділя, чи яке сьвято,
мило згадати давнину,
коли нині народи так
борють ся завзято.
У сонішний, веселий день
над берегом води сїдаєм
і вдивлені в хід синих филь
чарки вихиляєм.

Д і в ч а т а

(до себе, споглядаючи з під ока на студентів)

Ось студенти із своїми
піснями ідуть,
ніжні будьмо нині з ними,
підожцім їх тут. (bis)

С т у д е н т и

Гей ви, любі дівчатонька
не дивіть на нас,

ми серця зберегти вмієм
не пропадем враз. (3 рази).

Б а б и

Всі линуть до дівчат товпою,
миж самі стоїм,
та ніяк уже красою
не вступімо їм! (3 рази)

Д і в ч а т а (до баб)

Старість, не радість, ох вже дарма,
на залицяння вам не пора!
Зависть з вас говорить, не здурите нас!
Шкода всього труду, вже дарма, дарма!
Сором вам сваритись, шкода слів для вас!

Б а б и (до дівчат)

Ой, вітрогони, правда стара,
на залицяння вам не пора!
Сорому не має дівчата у вас!
Не дамо здуритись, хлопця хочесь вам.
Чим-бо тут хвалитись, не глузуйте з нас!

М і щ а н и

Гей, куме, правда се є стара:
як сухо в горлі, то пити пора!
Гей, милий брате, хочеться пить,
щоб в чарці горе, журбу втопить.
Тож з рук до рук най чарка йде,
хоч з буком в хаті жінка жде.
Ще чарку!

Студенти

Ми тільки ждемо, ждемо кінця,
хоч нам давно вже йти пора!
Горді-ж вони горді на красу свою!
Гей, дівчата, гордо не дивіть на нас,
бо весна минеть ся, тай не стане крас.

Жовніри I.

Слава вину, слава вину!
Хоч йти пора!
Гейже живо, поки час,
вино, пиво пиймо враз,
най йде чарка з рук до рук
і най забрентить пісні звук.
Товаришу молодий,
пий усе, крім води,
той-бо славний за життя,
хто є вправний до пиття.

Жовніри II.

Слава жовнірів то річ стара,
пиймо гуляймо поки пора,
бо жовнір уміє
серця чарувати
хоч були-б як лід!
Гей, дарма дівчино
будеш опиратись —
підеш з нами в сьвіт!
І у бій кервавий
іде жовнір жвавий,
йде на смертний труд,

і вертає з бою
славою окритий,
а сурми гудуть!
І убій кервавий. (і т. д.)

ВИХІД II.

Валентин, Зібель, Ваґнер, Жовніри.

Валентин (входить дивлячись на медаліон, завішений на шиї)

Cavatina

Всесильний Боже любви
вислухай мольбу мою,
я за сестру тебе молю:
над нею, зжаль ся, зжаль ся ти!
Ах, бережи її
могучим крилом своїм
і в царство ти своє
введи її шляхом съвятим!
У кервавій борбі з ворогами
кленусь, я в рядах перших, першим буду;
колиж мені судьба так рішила, умру
за рідний край-вітчину.
Но у останню годину
за тебе буду молитись
сестро моя єдина.
Всесильний Боже любви

вислухай мольбу мою,
я за сестру тебе молю:
зжаль ся, зжаль ся над нею ти!
Ах, бережи її і спасай,
своею благодатю осїняй!

Сестро дорога,
єдиний скарбе мій!
Твій образ дорогий
все я хоронити буду
у душі моїй.

Ва г н е р

Ах! ось і Валентин!
Тебе ми всі тут ждали.

Ва л е н т и н

Послїдний тоаст і час мені в дорогу.

Ва г н е р

Гей, скажи відки се груди твою тисне жаль?

Ва л е н т и н

Як і ви готовлюсь
їти в незнану даль, —
лишаю Маргариту!
Хтож дбати ме за неї?
В нас неньки вже не ма.

З і б е л ь

Товаришом їй стану,
від лиха її вслонить груди моя.

Ва л е т и н

Спасибі!

Зібель

На мене уповай!

Хор

На нас ти уповай!

Вагнер

Підем други!

Пощо нам сумовати
і зі слезми вино мішати!

Підем, і пісню заведем!

Засьпіваєм ми пісню враз!

Хор

Підем, підем

і пісню заведем...

Вагнер (зачиняє пісню)

Була собі на сьвітї
сіра миш з хвостом,
вона все в пивниці жила
під бочков з вином,
та кіт...

ВИХІД ІІІ.

Мефістофель (входить і ловить Вагнера за руку)

Пожди!

Вагнер

Га?

М е ф і с т о ф е л ь

Серед вас, панове,
дозвольте сісти і мені.

Чому ж нараз замовк веселих сьпівів звук?
Ось я вам засьпіваю,
таж пісець у мене гук!

В а г н е р

Одною пісні досить,
щоб ми лиш звеселились.

М е ф і с т о ф е л ь

Від серця постараюсь,
щоб вас вдовольнить.

I.

На землі людський рід цілий
почитає власть сьвячену,
що царить на всю вселенну —
а се телець золотий!
У смиренности сердечній
прославляє його мір,
люди ріжних каст і вір
йдуть у танець безконечний,
окружають педесталь...
Сатана веде там баль... (bis)

Х о р, Вагнер і Зібель

Сатана веде там баль }
Веде там баль (bis) } (bis)

М е ф і с т о ф е л ь

II.

А той ідол золотий
й над богами силу має,
закон неба він змінє,
неба закон пресвятий!
Щоби ідолу вволити,
край на край з мечем іде
і невинна кров пливе,
йдуть народи в бій сердечний,
кров мечів вмиває сталь...
Сатана веде там баль! (bis)

Х о р, Вагнер і Зібель
Сатана веде і т. д.

Х о р
За пісню спасибі!

В а л е н т и н (до себе)
Стать справді дивовижня.

В а г н е р
(до Мефістофеля, подаючи чарку з вином)
Сю честь ти нам зроби:
чарку сю вихили.

М е ф і с т о ф е л ь
Чомби ні! (хватає руку Вагнера)
Ах, що бачу на руці твоїй!
Чи бачиш сю черту?

Вагнер

Ну, що?

Мефістофель

Зла ворожба:
при першій стрічи
куля не мине тебе!

Зібель

Так ти є ворожбит?

Мефістофель

Повір же ти мені, з руки я відгадав,
так писано судьбою:
щоб кожний цвіт зів'яв
під твоєю рукою!

Зібель

Що?

Мефістофель (глузуючи)

Не стане цвітів Маргариті!

Валентин

Сестра... як знає він її?

Мефістофель (дивлячись на руку Валентина)

Стережись, мій брате,
бо недалеко той, що смерть несе тобі!
Гей, на здоровля (Пє)

Фе ! яке лихе вино !

Позвольте ось, панове, з моєї пивниці!

(Ударяє шпадою в бочку з Бакхусом)

Гей, Бакхусе ! Вина дай !

(З бочки починає течи вино. Мефістофель підставляє чарку,
другі за ним)

Ходіть усі !

Дістане кождий, що лиш хоче сам.

Пемо здоровля тої, що сливе красою:

Маргарити !..

В а л е н т и н

(виринає кубок з рук Мефістофеля і кидає об землю)

Мовчи ! а ні, то відповідь даш головою !

(витягає меч)

(Вино з бочки починає течи огнем)

В а г н е р (добуває меча)

Сюди !

Х о р (всі і Зібель) витягають мечі)

Сюди !

М е ф і с т о ф е л ь

Чому дрожиш ? Ти грозити хотів !

(Добуває меча і зачеркує колесо вкруг себе. Всі хочуть
кинути ся на Мефістофеля, але надприродна сила здержує їх.

Меч Валентина ломить ся у воздуху)

В а л е н т и н

О чудо ! ось в руці
сам меч сокрушив ся !

Х о р, Вагнер, Зібель і Валентин

Ми побідим демона власть (bis)
Зміримо ся ми
із силою тьми!..

В а л е н т и н

(підносить рукоятку меча, що має вид хреста)

Пощо
до нас прийшов ти?

Х о р, Зібель і Вагнер

Пощо
до нас прийшов ти?
(Всі підносять мечі рукоятками в гору)

В а л е н т и н

Диви-но!

Х о р З. В.

Диви-но!

В а л е н т и н

Ось хрест сей спаснієм нам буде.
Ось хрест сьвятий ослонить наші груди!

В с і (без Мефістофеля)

Ось хрест сей спасенієм нам буде.
Ось хрест сьвятий ослонить наші груди!
(Всі наступають на Мефістофеля, котрий побачивши хрест,
припадає до землі. Поволи всі виходять)

М е ф і с т о ф е л ь
(По відході хору, грозить)

Побачимось небавком! Пращайте!

Ф а в с т (входить)

Що з тобою ?

М е ф і с т о ф е л ь

Пусте! з ними я шуткував.
Милий докторе мій
від чогож нам почати?

Ф а в с т

Скажи лиш де ангел той чудовий,
що ти там показав?
Була се лиш обмана?

М е ф і с т о ф е л ь

О ні! Чесність її боронить
і небо само хоронить!

Ф а в с т

Моею мусить бути!
Віднайди онту дівчину,
бо сейчас тебе покину!

М о ф і с т о ф е л ь

Що ви, що?
Жалко булоб розлучатись з вами,
яж вами дорожу!
Підождем, а прийде,
її нам приведе веселий звук!

ВИХІД V.

В а л ь с

Тії і хор

Х о р Наче вітром несений вєть ся
 порох і туманом летить,
 вітер грає, шелестить,
 так, мов філя, хай несєть ся
 мелянхолійний звук вальса
 і най пісня забрєнить.

} (bis)

М е ф і с т о ф е л ь

Глянє ось на гурт красавиць,
вибирай собі одну
до вподоби з них котру?

Ф а в с т

Не глумися, бо моя душа
її лиш вбачити бажає.

ВИХІД VI.

Тії і Зібель

З і б е л ь (входить)

Що се значить,
що Маргарита не являєсь?

Д і в ч а т а (до Зібля)

Чи годить ся так,
у танець нас не брати?

З і б е л ь

Ні... ні... не хочеть ся гуляти.

Х о р

Наче вітром несений веть ся
порох і туманом в даль летить,
вітер грає, шелестить, (bis)
так, мов філя, хай несеть ся
мелянхолійний (і т. д.)

ВИХІД VII.

Т і і і М а р г а р и т а (входить)

Ф а в с т

(Побачивши Маргариту)

Ось вона... зближаєсь!

М е ф і с т о ф е л ь

Ага! Ось тут зажди!

З і б е л ь

Маргарито!

М е ф і с т о ф е л ь
(заступав йому дорогу)

Що вам?

З і б е л ь (до себе)

Ох, проклятий будь-же ти!

М е ф і с т о ф е л ь

Товаришу мій!

Невже справді, ха, ха, ось тут бачу вас?

З і б е л ь

(ухиляється перед Мефістофелем)

Ф а в с т

(підходить до Маргарити)

Ах! чи дозволиш мені,
о гарна пані,
щоб у проході я
подав тобі рамя?

М а р г а р и т а

Ах! ні, ні! бо я не пані є
і не гарна,
сама хочу лишитись,
даремно хочете
для мене потрудитись! (відходить)

Ф а в с т

Пробі, що за сила чарує красою!
Ангел мій! Кохаю, кохаю тебе!

З і б е л ь (вертає)

І внова щезла.

(відходить, шукаючи Маргариту)

М е ф і с т о ф е л ь (до Фавста)

Так що?

Ф а в с т

Пішла, згордила мною!

М е ф і с т о ф е л ь

Ходи, не вір словам,

її серце здобудеш,
спосіб на те я дам!

(відходить з Фавстом за Маргаритою)

Д і в ч а т а

Що таке?

І н ш і д і в ч а т а (показуючи за Фавстом)

Маргарита не прийняла його
і відійшла сердита...

Х о р

В танець, в танець, в танець всі враз (bis)
гей враз, гей враз!

Наче вітром несений вець ся
порох і туманом в даль летить,
вітер грає, шелестить, (bis)

так, мов філя, і т. д.

Годіж бо годі в танци ставать, (bis
гей, хочби до скону вальса гулять, (bis
щоб можна забути

журбу і печаль
і в вирі кружити,
мов серед фаль.

Годіж, бо годі в танци ставать!

Гей, гей, до загину (bis
вальса гулять

Кінець II. дії.

ТРЕТЯ ДІЯ.

Город Маргарити.

По середині низького муру, замикаючого в глибині сцену, фіртка, що веде до огороду; під муром ростуть квіти. З правого боку керниця, в лівого павільон з вікном, на середині сцени квітки. Правобіч коловороток і лавочка.

ВИХІД І.

З і б е л ь (сам)

Розкажіть же ви їй
квітки мої
як я тужу-нудьгую,
як без неї сумую,
що вся моя душа
при ній, при ній!
Шепніть-ви їй тихцем,
ах, шепніть їй
про мої зітхання,
про мої страдання,
що за неї віддав би
я весь сьвіт. (зриває квіт; він вяне)
Вже вяне! ~

О, добре сказав чарівник,
він се сказав мені,
(зриває другий квіт і той зараз вяне)
що не найду такого квіту,
щоб в руці не поник...

(Побачив мисочку з сьвяченою водою, прибиту до муру)

Сьвяченою водою руки вмити!

Ось тутки молить ся в кождий день
Маргарита...

(Мачає пальці в сьвяченій воді)

Погляну тепер...

Ах щож?! Чи знов зівяли?

Ні !..

(з радістю)

Побіджу, гей, сатану!

ах, скажіть-же ви їй

квітки мої,

що до неї я лину,

що з любови я гину,

що з усеї душі

люблю її.

Як вона вас приткне

до уст своїх,

то коханням дихайте,

і тихо передайте

горячий цілунок мій! (bis)

(Відходить зриваючи квіти і вяже китицю)

ВИХІД II.

Ф а в с т і М е ф і с т о ф е л ь (входять)

Ф а в с т

Так се тут?

М е ф і с т о ф е л ь

(дивлячись за відлодячим Зібльом)

Ну, ходи!

Ф а в с т

Чому глядиш ти там?

М е ф і с т о ф е л ь

Зібель, соперник твій!

Ф а в с т

Се він?

М е ф і с т о ф е л ь

(ховаючись з Фавстом за керницю)

Тихо! йде сюди!

ВІХІД ІІІ.

З і б е л ь

(вертає з укінченою китицею)

Се справді пречудова китиця!

М е ф і с т о ф е л ь (з укритя)

О, так!

З і б е л ь

Ах, славно, перемога! ах, славно!

(кладає китицю на вікні)

А завтра треба вже
про все їй розказати,
коли же тайну серця
вона схоче знати,
горячий цілунок
все їй домовить.

(відходить фірткою)

М е ф і с т о ф е л ь

(виходить з укритя)

Ось баламут!

Зажди ти тут а я піду
і найду для вас,
поважаний мій доктор,

дарунок кращий від китиці;
буде цінний і блеском своїм
вчарує він її небогу.

Ф а в с т

Іди!

М е ф і с т о ф е л ь

Яж іду!

Тут на мене жди. (відходить)

ВИХІД IV.

Ф а в с т (сам)

Чом моє серце затремтіло,
на душу чари дивні налетіли?
О, Маргарито! Вмерти при ногах твоїх!

(А р и я)

Привіт тобі, пречистий раю!
Все про кохання тут шепоче
у тім дівочих снів — мрій краю...
Яка миленька осьде простота,
невинність, щастє скрізь і красота...
Чари природи — отся країна,
бо тут живе чудо дівчина!...
Отсе місця, куди моя богиня
над вечір, оповита сонця луною,
ходила легкою стопою!
Тут сонце їй сіяло,
тут літа їй минали,
і усьміхом небес

зірниці красувались!

О, зоре ти моя!

Привіт тобі, пречистий раю! (і т. д.)

ВИХІД V.

Фавст і Мефістофель

(вертає з багатою шкатулкою)

Мефістофель

Ось, гляньте, я приніс,

а коли й тепер горою не будем,
готов у власть свою зневірити ся біс!

Фавст

Ходім! Не хочу більш бачити!

Мефістофель

Чи совість не велить?

Осьтут біля хати поставмо жемчуги,
взримо, хто побідить!

(відходить з Фавстом в огород).

ВИХІД VI.

Маргарита (входить)

О, як-би я хотіла знати
хто був той молодець,
що стрінув ся зі мною?

(сідає до пряжі)

(Баляда)

Жив на Тулі троні цар,
він на спомин по дівчині

в смерті болісній годині,
дорогий дістав пугар...

(перериває)

Який-же він є гарний,
аж мило подивитись!..

(співає даліше)

Із всіх скарбів світа свого
найбільш він той пугар любив
і все слізки зіниці мив,
як пив вино з пугаря того...

А коли на старість літ
близьким смерті почував ся,
то холодною рукою
дорогий пугар підняв...

(перебиває)

Одвіта не найшла я,
сором лице покрив...

(знов співає)

Тай він з пугаря раз останній
за колишню пив любов ;
з рук пугар скотив ся срібний,
цар у кращий світ пішов!..

(коли скінчила пісню, знов задумала ся)

Так ніжно і так ввічливо
говорити вміють лиш вельможі...

Усе забудь пора...

(хоче іти до хати)

О, Валентин, колиж з тобою побачусь
знов я? Тут одна я остала!..

(побачила китицю)

Ох, квіти!
То певно Зібель мені приніс.

(побачила шкатулку)

Що бачу?
Відкіль ся шкатулка пребогата?
Ткнути л'як бере...
Я візьму... Ох і ключик тут є.
Отворю, хоч рука дрожить, —
сеж ніяка провина (вітвирає)
Який тут скарб! Жемчуги блистять!
Чи се мені лиш снить ся?
Коли-б я хоч на мить
сьміла скарби вбрати!
Ох, і зеркальце найшлось
неначе нарочито!..
І якже тут в нього не поглянуть...

(вбирає сережки (ковтки), клякає, ставить зеркальце
на крісло і придивляеть ся)

Ах, дивно і заглянути мені!
Чи се ти, Марґарито, ну, кажи, чи се ти?
Ну, кажи, відки так змінила ся ти нині?
Минулість вся пропала,
прийшов ось чуда час, —
царівною ти стала!
Колиб він ось тепер був сьвідком моїх крас,
то міг-би без облуди царівною назвати!..
Коли-б ще лиш нашійник запняти...
Ох, ох, Марґарито, яка ти гарна стала!..

ВИХІД VII

Маргарита і Марта (виходить)

Марта

Боже мій, що бачу! Чепурно як ти вбралась!
Скажи лиш, що отсе значить?

Маргарита

(збентежена, закриває брилянти руками)

Та се... я так... не знаю відки взялось...

Марта

Ні, алеж повір мені —
для тебе се дарунок!..
Се від того, що щиро тебе покохав!
Мій муж ніколи дарунків таких не давав!

ВИХІД VIII.

Тії Мефістофель, за ним Фавст.

Мефістофель (з поклоном)

Чи случайно не пані Шверляйн?

Марта

Хто то кличе?

Мефістофель

Простіть, що так сьміло представляю ся вам...

(до Фавста)

Бачиш, дарунки припали до смаку...

(голосно)

Так ви пані Шверляйн?

М а р т а

Так, се я!

М е ф і с т о ф е л ь

Вістку вам я приніс невеселую для вас:
ваш чоловік помер вже
і привіт вам засилає...

М а р т а

(паде в обійми Мефістофеля)

Боже мій!

М а р г а р и т а

Що таке?

М е ф і с т о ф е л ь

(дивить ся на неї чортячо)

Нич!

(Маргарита налякана подає ся в зад, здіймає нашійник
тай ховає в шкатулку)

М а р т а

Горе, горе, мені! О, Боже, дай відраду!

М а р г а р и т а

(до себе)

Чому дрожу і встояти не можу?
О, Боже, дай підмогу!

Ф а в с т

(глянувши на Маргарииу)

Кров в мені закипіла
бажанням щасття!..

Мефістофель
(тримаючи Марту за руку)
Супруг шле заповіт: —
каже жить много літ!..

Марта
(нараз слоплюєть ся)
Оставив яку спадщину?

Мефістофель
Ні. І ось я длятого
від серця раджу вам і раджу щиро:
мужа собі найдіть нового!..

Фавст
(до Маргарити)
Ах, чому скинули пристрій?

Маргарита
Сі жемчуги не мої,
тож треба скинуть їх мені.

Мефістофель
(до Марти)
І хтож не був-би рад
свій перстінь замінити,
щоби з тобою жити?..

Марта
(женихається)
Ага!.. Так ви...

Мофістофель
Еге! (у бік) Вона на все готова!

Ф а в с т (до Маргарити)

Підеш під руку зі мною?

М а р г а р и т а

Лиши, лиши, я благаю!

М е ф і с т о ф е л ь

(подаючи Марті руку)

Позвольте!

М а р т а (у бік)

Як гарний він!

М е ф і с т о ф е л ь (у бік)

Ой, краса вже перецвила

і то грубо перецвила!..

М а р г а р и т а

(до Фавста) Я тебе благаю!

М а р т а

(проходжуєть ся під руку з Мефістофельом)

Чи все у дорозі ви?

М е ф і с т о ф е л ь

Усе. Доля моя така сумна,
у світі сам один, ні жони.

ні друга нема!

М а р т а

Проклята будь моя судьбо
з тим засудом жорстоким,
бо чиж можна жить
зовсім самотнім!..

М е ф і с т о ф е л ь

Ах, се справді річ страшна;
та якже лиху пособити?

М а р т а

Так ви ось поки ще пора,
повинні поспішитись...

(Мефістофель виводить під руку Марту в глибину сцени,
Фавст і Маргарита виступають наперід)

Ф а в с т

А ви? Все самітні?

М а р г а р и т а

Мій брат на війні
а мати в могилі...

Ще й удар новий постиг:
моя сестричка скінчила дні —
заснула на віки...

Мій ангел відлетів!..

Я так її любила,
для неї лиш жила я!..

Тяжко було розставатись,
о, сестричко ти моя!

Нераз, ранною порою,
встане з постелі і к'мені біжить,
ох, як любились ми з собою,
ох, щоби ще її узріти,
то я віддала-б все на сьвіті.

Ф а в с т

Як мені жаль, вонаж-бо певно

до вас подібна була,
і в кращий сьвіт вже злетіла !

(Мефістофель і Марта вертають)

М а р т а

Не вірю словам!
Чи ж не сором вам
з мене шуткувати?
Гей, я знаю вас —
ви на все сейчас
готові пристати!..

М е ф і с т о ф е л ь

Не винуй мене!
Доля в сьвіт жене,
треба покоритись!..
Кленусь на любов,
що поверну знов,
щоб діло скінчити!

М а р г а р и т а (до Фавста)

Не вірю я, ні,
у слова твої,
бо ти хочеш поглумитись!..
Ох, не трать ти слів,
що їх так умів
облудою вкрити !

Ф а в с т (до Маргарити)

Ти повір мені,
Бог сам каже нам

Разом

разом получитись!
Звій тривоги тїнь
і невіру кинь,
щоб діло скінчити!

(Ніч западає)

М а р г а р и т а
Запала ніч, пора вам йти.

Ф а в с т

(бере руку Маргарити)

О, мила!

(Маргарита вириваєть ся з обіймів Фавста, тай біжить
в сад)

М а р г а р и т а

Ох, оставте!

Ф а в с т

(за нею)

Люта ти! Вже відходиш!

М е ф і с т о ф е л ь

Треба від біди тікати.

Гей, щезаймо!

(ховаєть ся за дерево)

М а р т а

Сама осталась? Ох, так!

Він пішов. (шукає за ним) Ви де?

М е ф і с т о ф е л ь

Ага, шукай! Тьжу!

Підстаріла тая бабище

під вінець готова йти з кождим,
навіть з сатаною !

Ф а в с т (за кулісами)

Маргарито !

М а р т а

(вертає, Мефістофель в туж мить ховаєть ся)

Де ви, де ?

М е ф і с т о ф е л ь

(за керницею)

Адїє !..

(Марта пішла)

(Мефістофель іде наперед сцени)

Темно всюди ! У сірих тїнях ночі
огонь любви росте у груди:
солодких хвиль двох душ влюблених
мішати не буду...

(простягає руки, наче-б чарував)

О, ночі, вслони їх своїм покровом,
у грудях їм розбуди любов,
совість солодким-сном приспи!
Природо, ти своїм могучим в чарі словом,
запахом квітів, душу і серце
наповни Маргаритї!..

(зника у темряві. — Поволи починає сходити місяць).

ВИХІД ІХ.

М а р г а р и т а, Ф а в с т (входять)

М а р г а р и т а
Вже йти пора... прайдай!

Ф а в с т (бере її руку)
О, молю я тебе. зажди,
руку у руку мою зложи!
О позволь у зіниць глибині потонути;
відблеск зір їм мову дав
а сумерк в чар сповив,
що тихою благодатю
на мою душу сплив!...

(клякає біля Маргарити)

М а р г а р и т а
Тая тиша — се край снів,
тайною сповиті ми,
повна ніч дивних чарів,
повна ніч любови!..
Повна єсть чувств нових
душа моя в сю мить
а серцю голос скрито
про щасття шепотить!..
Я знати-му всю правду!

Ф а в с т
Від кого?

М а р г а р и т а
Скажуть квітки, квітки поворожать.

Ф а в с т
Скажи, що шепочеш так тихо?

М а р г а р и т а

(Маргарита обриваючи листки з квітки)

Він любить... ні, не любить ні...
він любить... ні, він любить !..

Ф а в с т

Так! Квіту повір, бо правду він сказав,
він знає серця тайну...
Люблю тебе! Ти не знавш,
як відродно нам любити,
нести в душі огонь святий-сердечний
і радости на вік віддатись безконечній...

М а р г а р и т а—Ф а в с т

(в обіймах)

Вік любить... безконечно !

Ф а в с т

О, ночі ясна, безліч зір,
тиша кругом,
у сні здрімавсь весь божий мір
в розкішнім сні!..

М а р г а р и т а

Люблю тебе, єдиний мій !
Слова твої мов херовимів сьпиви
звенять в душі мої !..
Милий ! Скільки щасття
разом з тобою ! —
То щасття сон !..
Життя у раз,
життя чи скон !..

Ф а в с т

Маргарито !

М а р г а р и т а

(увільняючись з обіймів Фавста)

Ах, іди !.. Я слабію...

Ф а в с т

Маргарито жорстока !

чому від мене йдеш ?

О, Боже !

М а р г а р и т а

Ах, пусти, геть іди

і остав мене !

Сил вже не має у душі моїй

і ляк бере !..

не муч мене

даремно !

(падає перед ним на вколішки)

Ф а в с т

Не можу я відійти.

ВИХІД Х.

Т і ї, М е ф і с т о ф е л ь (появляєть ся в глибині)

Ф а в с т

(підносить Маргариту)

Душі сьвятої чар

мов чудотворна міць погасила

могучих бажань моїх жар...
Я піду, але завтра...

М а р г а р и т а

Так, до завтра! Вас я жду
ось тут в ранці...

Ф а в с т

Ах, повтори, що любиш ти!

М а р г а р и т а

(увільняєть ся з його обіймів, біжить до хати і відтіль
передає йому прашання)

Пращай!

Ф а в с т

О, благодать небес! Час вже йти!
(біжить до брами, Мефістофель задержує його)

М е ф і с т о ф е л ь

Справді сьмішно!

Ф а в с т

Ти підслухав нас?

М е ф і с т о ф е л ь

Ну, так щож? І щиро думаю,
що вас віддати в школу ще треба!

Ф а в с т

Уступись!

М е ф і с т о ф е л ь

(глумливо)

Добре було-б осьтут заждати!

Вона прийде з зорями розмовляти...
Ось глянь, віконце отворилось!

М а р г а р и т а

(стає в вікні і вітвирає його)

О, щасття, він любить!
Чом серце дροжиш?
Птичок сьпиви і листь шепоче
мов тайні голоси природи
а вітер шевелить: він любить!
Ах, як принадне те життя,
світ радїє, кожда хвиля,
радїсть у душу несе!
Своє щасття я в ним найшла!
Я жду тебе!

Ох, милий мій, прийди!

(Фавст підходить до вікна)

Ф а в с т

(ловить Маргариту за руку)

Маргарито!

М а р г а р и т а

(склонила лице до Фавста, він її цілує)

Ах!

М е ф і с т о ф е л ь

(чортячим сьміхом)

Ха ха ха ха !...

(виходить на пальцях брамою)

КІНЕЦЬ ІІ ДІЇ.

ДІЯ ЧЕТВЕРА.

Відслона 1-ша.

(Перед церквою)

ВИХІД І.

М а р г а р и т а (входить)

М а р г а р и т а

Прости грішній душі моїй,
дай коритись перед престолом Твоїм!..

М е ф і с т о ф е л ь (появляється)

Ні, не будеш уже, не будеш більш
молитись!

Най пекла власть править ся!

Х о р нечистої сили (невидимий)

Маргарито!

М а р г а р и т а

Хто се кличе?

Х о р нечистої сили

Маргарито!

М а р г а р и т а

Чому дрожу? умру...

О, Боже, Боже мій, чи вже наспів
страшної кари час?

М е ф і с т о ф е л ь

(схиляється над Маргаритою)

Погадай, як була ти дитина невинна,
в щасттю твій вік минав...
в церкві тій ти молила ся Богу сьвятому,
щоб тобі долю дав!..

Як молитвою душу свою ти кріпила,
й про вічний мріяла рай!

Як у неньки своєї щаслива була,
згадай той час, згадай!..

Чи чуєш гамір той? Се пекло
к'собі тебе вже зове —

засуд його сповнить ся: там вічні
терпіння

й розпука жде тебе!

М а р г а р и т а

Боже! Чий голос звучить? Хто серед
тьми говорить?

Так темно скрізь, мов ніч глибока
лягла на сьвіт!..

Х о р в і р н и х у ц е р к в і

Як настане суду день,
хрест на небі засіяє,
ангельських вчуєм звук пісень...

М а р г а р и т а

Той сьпів як люто серце моє розриває!..

М е ф і с т о ф е л ь

Ні, тобі вже спасенія не має!..

Хор вірних
Що скажу я Богу правди,
перед ним як оправдаюсь
із тяжких гріхів своїх?

Маргарита
Ах, той сьпів серце розриває!
Терпінь дає ще до терпінь!

Мефістофель
Пращайте, дні щасливі,
пращайте на все!
Тобі проклін
і пекла тінь!..

Маргарита
О, Боже, почуй мольб покірні благання
і біль вкорити,
і помилуй грішну рабню
прости їй, прости!

Хор вірних
О, Боже, вислухай мольб благання,
і біль вкороти,
і помилуй нас грішних рабів,
прости нас, прости!

Мефістофель
(начеб глузував з молитви)
Маргарито! будь проклята!
Проклята будь!

(Маргарита сильно зворушена і налякана відходить майже
омліла)

Кінець відслони.

В і д с л о н а д р у г а .

Вулиця.

ВИХІД I.

Х о р п о в е р т а ю ч и х з в і й н и .

Зброю час зложити,
час нам відпочити!
Гей, до своєї хати,
до родинних стріх,
родину привитати
й звеселить своїх!

ВИХІД II.

Т і і і В а л е н т и н (входить з одного боку,
з другого знов З і б е л ь)

В а л е н т и н

Чи се ти, Зіблю мій?

З і б е л ь (збентежений)

Так, се я.

В а л е н т и н

Витай-же мій дорогий!

Деж Маргарита?

З і б е л ь

Напевно у церкві.

В а л е н т и н

За мене молить ся сестра люба ;
не забула мене, вона точно слїдила
про щасливий хїд війни...

Х о р

На лонї любої родини,
серед покїрних к'Спасителю молитв,
ми забудем злі години,
забудем часи битв.

Батьківська славо, ведеш ти нас,
у бїй кєрвавий йдемо ми,
як край взиває а Бог велить,
в кєрвавий бїй ідемо враз, —
най ворог дрозить !

Для тебе, рїдний краю,
уся наша любов,
гей, для тебе без жалю
жовнїр вмерти готов !

Кров ріками пливе
і смерть на вкруги,
побїда нас жде,
дрожїть вороги !

Батьківська славо ведеш ти нас (і т. д.)

Гей, поспїшімо ми д' хатам,
жїнки в сьлозах нас вижидають,
горячо нас обїймуть там !

Нас ждуть днї щасття золотї,
пора спочить по трудах нам,
ми розїдемось д' своїм хатам !

Батьківська славо, ведеш ти нас... (іт.д.)
(відходять)

ВИХІД ІІІ.

В а л е н т и н, З і б е л ь

В а л е н т и н

Гей, Зіблю, ходи в хату мою,
там випем чарку на здоровля!

З і б е л ь

(повздержує Валентина, котрий хотів іти до дому)

Ні, не йдім!

В а л е н т и н

Що се? Зворушений ти, Зіблю,
і зір непевний твій!
Скажи, скажи мерщій!

З і б е л ь

Так знай... (повздержуєть ся) Ні, не могу!

В а л е н т и н

Що се значить?

З і б е л ь

Слухай, ах, послухай мене!

В а л е т и н

(вириваєть ся і біжить до хати)

Остав мене, ах, пусти!

З і б е л ь

Прости її!.. (сам) О, Господи всесильний,
за неї заступись! (відходить.)

ВИХІД IV.

Фавст входить з Мефістофелем і придивляється ся хаті
Маргарити.

— (Смеркає). —

Мефістофель

Даремно тут не ждїм,
ходїмо в її дїм!

Фавст

Мовчи, мовчи, менї встид,
що неславу я в той дїм нанїс!

Мефістофель

І навіщо ті місця навідувати тут,
ми краще там ходїм, де нас з весїллям
ждуть.

Фавст

Маргарито!

Мефістофель

Я бачу, що у вас любов
над розумом горою!

(настроює мандолїну)

Пощо стояти і ждати тут нам?
Я вашій любці вість за вас сейчас подам!
(Фавст задуманий, не зважає на Мефістофеля)

Мефістофель

(сьпіває, пригриваючи на мандолїні)

I.

Вийди, вийди, моя мила,
жде коханець твій,
сон діточий, сон невинний
з оченят ти вий!

Хвилю щасного кохання
ти не відганяй!..

Ха, ха, ха! ха, ха, ха! ха, ха, ха!

Моя рада: до вінчання } bis
в хату не пускай!

II.

Крізь акорди струн сьпівучих
серця голос чуть; —
поцілуїв ще й пекучих
молить він мабуть...
ах, чи вчуєш ти зітхання
милого свого?!

Моя рада: до вінчання } bis
не цілуй його

Ха, ха, ха! ха, ха, ха! ха, ха, ха!

ВИХІД V.

П о п е р д н і і В а л е н т и н (виходить)

В а л е н т и н

Чого вам треба тут?

М е ф і с т о ф е л ь

Простіть, мій друже милий,
повірте, не для вас була ся серенада!..

В а л е н т и н

(вириває мандоліну і кидає об землю)

Я знаю, для сестри пісня ся була!..

Ф а в с т

О, Боже!

М е ф і с т о ф е л ь

(ніби обурений. з глумом)

Щож тут не до вподоби?

Чи музики не любиш може?

В а л е н т и н

Лиш без зневаги! Мовчи!

Я слухать того більше не буду!

Кому із вас за безчесть дому мого,
кому із вас я винен заплатить?

М е ф і с т о ф е л ь

Докторе мій, зовуть вас в бій!

(Фавст добуває меча)

Ф а в с т

О, Боже, дай силу
противника здавити,
його зневагу мушу
кровію обмити!

В а л е н т и н

О, Боже, дай силу
противника здавити,
тяжку зневагу мушу
кровію обмити!

Разом

Мефістофель

Зовуть у бій, сьмішний той гнів!..
Його забавна жажда мести!
Не знає він, бідак,
що так близько смерти!

Валентин (зриває із шиї медаліон)

А ти, що хоронив мене
в час лютих борб з ворогами,
не вірю я у власть твою,
у кожній потребі наставлю сьміло
грудь мою!...

(кидає медаліон геть)

Мефістофель

(з діявольською втіхою)

Ах, ти пожалуєш того!

Фавст Валентин Мефістофель

О Боже, дай силу (і т. д.)

Валентин

Готов ся!.. Час смерти йде!..

Мефістофель

(витягає шпаду і стає біля Фавста)

Лиш сьміло ви коліть

а я ослоню вас і буду боронить!

(складають ся, бють ся, Мефістофель відбиває удар Фавста,
тоді Фавст проколює Валентина)

Мефістофель

Герой ось молодий лежить і умирає...

Скорійше в путь тепер!.. (відходить з Фавстом)

ВИХІД VI.

Валентин, Марта, горожани, опісля Маргарита
і Зібель.

Х о р (вбігаючи)
Гей, сюди, люди йдїть!
На вулиці там буча!..
Вже один ось лежить
неживий...

Д е - х т о.
Ні, він іще живе!
Деж другий забіяка?
Ах, йдімо мерщій,
вратуємо його!

В а л е н т и н
(трохи піднімаєть ся)
О, ні, зачим? Тепер мене оставте,
не треба помочи, я бачу смерти руку.
Вона мені не страшна...

М а р г а р и т а
(вбігає)
Валентин! Валентин!

В а л е н т и н
(з відразою)
Маргарито, ти тут?
Пощо прийшла?
(відштовхнув її)

М а р г а р и т а
О, Боже!

В а л е н т и н (до юрби)

Я вмираю за те, що мстить хотів любовника її...

Г у р т.

(показуючи на Маргариту)
Боже наш!

М а р г а р и т а
Ах, скільки горя, що за мука!..

З і б е л ь
(до Валентина)
Зжаль ся, зжаль ся над нею!

В а л е н т и п
(котрого юрба підтримує)
Послухай мене Маргарито...
(торжественно)

Що суджено кому, воно і статись мусить,
один в життю неминучий скон,
на всіх прийде пора,
такий небес закон!
Ти пішла дорогою блудною,
кинула шлях праці, чесноти,
без сорому і злочину ціною
купить життя роскоші хочеш ти!
Проч і не наближай ся!
Мені ти не сестра,
Я тебе проклинаю, проч!

Позором безчесття себе ти покрила,
так мною ти проклята будь !..

Х о р

У останній годині
страшно слухать проклонів
краще ся молити !
Прости її, а Господь
тебе простить !

В а л е н т и н

Маргарито!.. проклинаю!..
Ти умреш... страшною смертю,..
я... за тебе... як воїн... гину... тут!..

(вмирає)

Х о р

(стає навколішки)

Боже, прийми душу
і помилуй її!..

ЗАВІСА СПАДАЄ.

ДІЯ ПЯТА.

Вязниця.

Маргарита лежить на землі, голова сперта на каміню.

Маргарита, входять Фавст і Мефістофель

Фавст

(до Мефістофеля)

Йди геть!

Мефістофель

День вже надходить, вже ладять там шафот.
Чимскорше ми з вязниці
спасем Маргариту. Сторожа спить
і ось ключі даю вам від дверей темниці.

Фавст

Ідиж!

Мефістофель

Лиш спішіть, а я сам постережу!

(відходить)

ВИХІД II.

Маргарита — Фавст

Фавст

Мое серце тоне у горю!..

О, страдання! Чом совість мою
мучить невимовний докір?
О, Боже, ось вона, жертва любови моєї
в темній вязниці дні кінчить,
платить життям хвилини щасття!..
Розпука їй, безщасній, ум змішала!..
Своє дитя убила, рідну дитину!..
Маргарито!

М а р г а р и т а

(підносить голову)

Ах, чути голос той коханий,
знакомі звуки ті душі мої!..

Ф а в с т

Маргарито!

М а р г а р и т а

(намагаєть ся встати)

Навіть тут, серед злих демонів,
що вкруг мене розсілись,
пізнала голос той..
тепер моє пропало горе
і свободи час наспів!..
Ти знов тут зі мною і люті окови
не страшні моїй душі!..
Ти двері темниці,
мій милий, відпреш,
й мене спасеш!..

Ф а в с т

Знова я з тобою, ні смерти,
ні пекла днесь не лякаю ся!

Тебеж се я бачу! Сеж ти моя мила?
Тепер пекла сила
тебе не забере, моя ти на вік!

(хоче вивести її)

М а р г а р и т а

(лагідно зв'яляється з його обіймів)

Пожди!.. Поглянь, ось місце
де стритились ми з собою перший раз...
Мені ти руку жертвував тоді свою...

„Ах, чи дозволиш мені
о, гарна пані,
щоб у проході я
подав тобі рамя?“

„Ах, ні, ні! бо я не пані є
і не гарна,
сама хочу лишитись,
даремно хочете
для мене потрудитись!..“

Ф а в с т

Тямлю все, мила моя,
лиш ми ходім, бо час мина!

М а р г а р и т а

Ось диви; і зелений гай
запах рож землю заливає,
куди ти д'мені приходив,
коли на земцю ніч лягала!..

Ні, ні, ах, ти остань іще!..
Ах, яке щасття!

(відбігає від Фавста і сідає на каміню)

Ф а в с т

Йдімо, Маргарито! О, Боже,
Вона не чує вже мене!..

ВИХІД ІІІ.

Т і і і М е ф і с т о ф е л ь (входять)

М е ф і с т о ф е л ь

Ходімо, а ні, то пропадете
бо вже за кілька хвиль
ви жертвою впадете!

М а р г а р и т а

Бачиш ти? Ось демон там у мраці,
вогнем горять його зіниці!
О, прожени ти його!

М е ф і с т о ф е л ь

Із місць тих мрачних тікаймо мерщій
Вже близько на сьвітання!
Два скорі бігуни нас ждуть подалік.
Тож ходім, пора нам ще спасатись!..

(хоче вивести Фавста)

М а р г а р и т а

Боже, я твоя, Тобі віддала ся!
(паде на вколішки)

Жарко я молусь Тобі!
Вислухай Ти мольбу горячу,
ах, знаю, низько впала я,
ти у душу глянь, я плачу!..

І душу мою візьми,
в царство своє її прийми.

Ф а в с т

Маргарито, ах, ходім!

М е ф і с т о ф е л ь

Гей, ходімо! На небі день уже настав...

Ф а в с т

Ах, ходім!

(бере її в обійми, вона вириваєть сь з рук Фавста тай відбігає від нього — За сценою чути звук барабана)

М е ф і с т о ф е л ь

Чи чуєш?

М а р г а р и т а

Боже, помилуй мя!

Ф а в с т

Маргарито!

М а р г а р и т а

(вдивлюєть ся з відразою в Фавста)

Чому грізний у тебе зір?

Дивись, ти кривю десь звалявсь!

Я тебе боюсь!... (падає мертва)

Ф а в с т

(клякає біля неї)

Ах!

М е ф і с т о ф е л ь

Проклята!

Х о р а н г е л і в

Спасена!

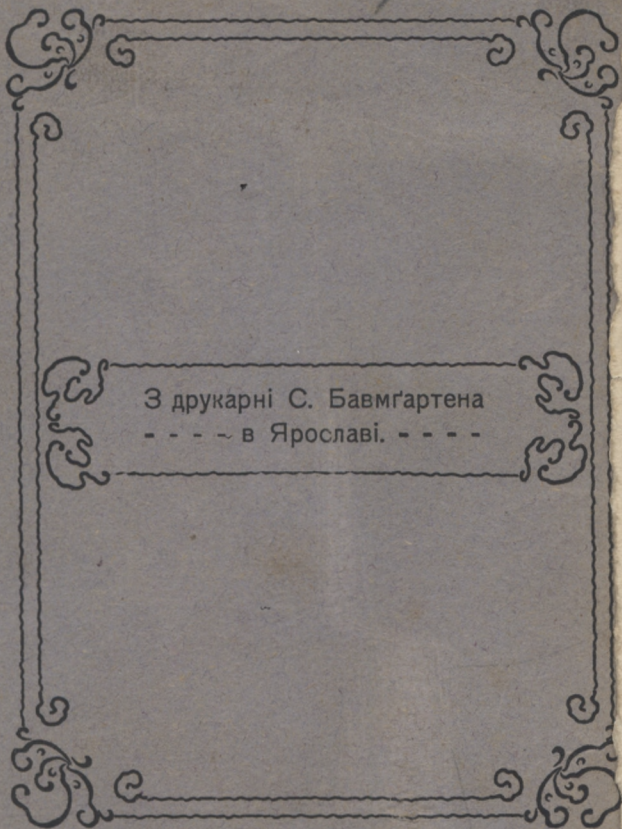
А п о т е о з а

Стіни вязниці розсувають ся. Душа Маргарити лине до неба окружена ангелами. Фавст на вколїшках з простягнутими до неба руками, молить о її помиловання.

Х о р я н г о л і в

Всі будем уповать!
Всім милість там знайдеть ся
і з неба благодать
всім, хто просить, даєть ся!...

КІНЕЦЬ.

З друкарні С. Бавмгартена
- - - - в Ярославі. - - - -